N.ro 250.
D. 19. Października.
WTOREK.
Rok 1824.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Traktat z Prusami pod Toruniem 1441.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

J:C:M: Wielki Xiąże KONSTANTY, wróciwszy do *Warszawy* i zabawiwszy tydzień, dziś rano wyiechał do *Drezna*. J:C:M: Wielki Xiąże MICHAŁ, dziś odjechał z powrotem do *Petersburga*.

Wczoraj iuż było zimna stopni 2, Dziś 100 lat temu był mróz nadzwyczaj tęgi, co iako w środku *Października* zadziwiło i zatrwożyło wszystkich. List z *Poznania* pisany d, 27 Octob: 1724 (który mamy przed sobą) donosi „Mrozy tu nadzwyczaj w tych czasach tęgie *continuantur*. d. 19, zamarzła nasza rzeka pod Poznaniem, a że się ieszcze Ludzie nieopatrzyli w drzewo, wielki z tąd kweres, bo każdy w palce chucha.“ Drugi List także z *Poznania* d, 3 Listo: 1724, tak donosi „W tych tu miejscach *omnia pacata*, mrozy które przez kilka Niedziel trwały, odmieniły się w ciepło, a że czasem i deszcze przepadaią tedy Gospodarze raduią się że ieszcze będą mogli zasiać, bo na wielu miejscach dla tych wczesnych mrozów ieszcze niebyło nasiano.“ Tegoż roku przez lato panowała morowa zaraza na *Podolu*, w *Multanach* i na *Wołoszczyznie*, lękano się aby to nieszczęście nierozszerzyło się dalej, lecz tęgi mróz nastąpił w *Październiku* i choroba natychmiast ustała. z *Kamieńca Podolskiego* taka była wiadomość d, 20 Oct: „Z tąd nic osobliwszego niemasz nadto iż tu z łaski BOŻEJ znowu zdrowo. z *Żwańca* także nic złego niesłychać, do którego iednak z Niedzieli od Garnizonu i Miasta na rewizją obrani wyiadą. w *Chocimiu* Turcy, Lipkowie i Żydzi tylko powietrzem padaią. Chrześciianie za cudowną Pana BOGA łaską wszyscy zdrowi, ile kiedy tylko iedno Chrześciiańskie Dziecię przez ten czas umarło, na co Turcy niezmiernie ubolewaią. Zima się ta wcześniej zacząwszy, więcej niż 5 dni trwała zśniegiem *ac tandem* P. BÓG nas pogodą i deszczem pocieszył.”

Artykuł nadesłany.— Słychać że w *Paryżu* zamiast *Mydła* wynaleziono teraz nowy sposób prania Bielizny za pomocą massy *Kartoflanej*, przezco i mniej pranie kosztuie i bielizna nierównie dłużej trwa w całości. Czyby które z pism naszych nieraczyło obszernie donieść o tym nader użytecznym wynalazku? L... (Redakcja starać się będzie zasiągnąć otem wiadomość i nieomieszka donieść.)

JP. *Konstanty Masalski* przysięgły Pieczętarz, mieszkaiący teraz w domu zwanym *Rezlerowskie* przy Krakow: Przedmi: pod N. 451, oprócz rozmaitej rzeźby, robi także formy na desenie do *Perkalików* i innych materji, oczem się uwiadamia Fabrykantów.

w Księgarni N: *Glücksberga*, nowe dzieło „Description des environs de *Paris*, considérés sous les rapports topografiques, historique et Monumental p: *Alexis Donnet*. 1824. Rycin i Mapp 62. zł: 51.

Modą iest teraz zamiast iednej *Perspektywki* używanej najczęściej w Teatrze, mieć ich razem 2, to iest oba oczy maią od razu perspektywy połączone, które się na iednej przyprawnej rączcę trzymaią. A że ten wynalazek iest wygodny, amatorowie maiący krótki wzrok, proszą *Warszawskich Mechaników* aby raczyli tą dogodnością ich obdarzyć.

w *Krakowie* ogłoszono Konkurs na Katedrę Profesora *Architektury* i *Hydrauliki* z Pensją roczną 6000 zł: pol: Termin ubiegania się trwa do 1go Stycznia 1825.

Dzienniki zagraniczne donoszą że X. *Sebestjan Campi* Kanonik *Warszawski* i Profesor przy Uniwer: Warsz: zwiedza teraz Kraie Włoskie, troskliwie zbieraiąc to wszystko co tylko może posłużyć do wyiaśnienia historji Narodu i Kościoła *Polskiego*.

ROZMAITOŚCI.

O zniszczeniu Flotty *Tureckiej* pod *Samos* niema iuż żadnej wątpliwości, gdyż donoszą o tem zdarzeniu nawet te pisma które niełatwo umieszczaią pomyślne wiadomości o *Grekach*. To zwycięztwo przypisuią *Grecy* nie swej sile, lecz Łascę BOGA.—Potwierdza się także że może wkrótce przyjdzie do wojny między *Turkami* a *Persami*, a chociaż pokój ieszcze w roku zeszłym był podpisany, lecz był warunek iż rząd *Perski* otrzyma od *Tureckiego* znaczną summę w gotowiznie, a że dotąd taż summa niezostała wypłaconą, przeto znaczny oddział wojska *Perskiego* zostaiącego pod dowództwem *Abbas Mirzy*, miał iuż opanować *Kurdystan*. — Bitwy morskie mniej więcej znaczące między *Kapudanem Baszą* a *Grekami* trwały przez 6 dni pod *Samos*, zawsze Grecy byli zwycięzcami, a klęska Muzułmanów powstała najbardziej z nieprzezorności *Kapudana Baszy* który prawie utracił głowę, i nieumiał sobie radzić. Główna walka nastąpiła dnia 17 Sierpnia w której *Grecy* spalili, zabrali lub zatopili przeszło 80 rozmaitych okrętów i statków *Tureckich*. o Flocie *Egipskiej* niema ieszcze dokładnych doniesień, iednak słychać że napadł na nią Admirał Turecki *Miaulis*.—Zmarły w roku zeszłym sławny Snycerz *Kanowa*, na kilka lat przed swym zgonem zaczął budować Kościół w miasteczku włoskiem *Possagno* które było miejscem iego urodzenia. Brat iego *Sartory Kanowa* z wielkim kosztem kończył ten wspaniały przybytek, a w roku następnym zupełnie będzie ukończony, iuż wielu Cudzoziemcow przybywa dla oglądania tego Arcy dzieła. — Niema teraz osoby lepszego tonu w *Paryżu* aby się ukazała publicznie bez iakiego znaku *żałoby*, Damy na Kapeluszach maią wstążki czarne, a ieśli która w swym ubiorze niema nic czarnego, to przynajmniej ma w ręku *Wachlerz* z krepy lub papieru czarnego. Łańcuszki do zegarków, lorynetek, pierścionki, a nawet *biżuterje* Damskie są teraz z żelaza *berlińskiego* a to na znak żałoby, Wyżsi urzędnicy, Parowie, e. t. c ieżdzą w poiazdach także żałobnych, są czarno lakierowane, herby okryte krepą, szory czarne z sprzączkami stalowemi, lejce również czarne. Strzelcy stoiący za karetami maią krepą okryte wszelkie ozdoby swej sukni. Jeden z Zegarmistrzów *Paryzkich* w krótkim czasie wiele zarobił przez kilku dniową pracę; na wszystkich zegarkach które miał do zbycia, zrobił czarny *Cyferblat*, ta stosowna nowość w ciągu kilku godzin rozkupioną została, a właściciel brał taką zapłatę iak mu się brać podobało, gdyż bez targu zbywał. — Gdy iednemu z recenzentów Teatru *Berlińskiego* zarzucano że nierozbierał nowej *Traiedji*, tak odpisał „ Pewnego Xcia przybywaiącego do miasteczka, Burmistrz miejscowy powitał mową w której

przepraszał, że podług dawnych zwyczaiów powinni mieszczanie strzelać z armat, na przyięcie swego władcy, lecz dziś obywatele nie mogą tego uskutecznić dla stu przyczyn, pierwsza przyczyna iest iż niemamy armat... druga... tu przerwał Xże i rzekł, uwalniam WPana od wymienienia następnych przyczyn bo ta iest dostateczną. Otoż (pisze Recenzent) pierwsza iest przyczyna że nie zastanawiam się nad nową traiedją, bo niema się nad czym zastanawiać, od reszty zapewne uwolnią mnie czytelnicy." — w *Hiszpanji* wydano rozkaz do Rektorów Uniwersytetów, aby aż do dalszego rozporządzenia zaniechano dawania nauk w tychże Uniwersytetach. Stało się to wskutku ostatnich zaburzeń, i osądzono że należy rozdzielić młodzież niespokojną. — Niedawno pewny Szlachcic Francuz wysłał swego Syna do *Paryża* dla dopełnienia ważnego interesu, zaleciwszy surowo Synowi aby się wracał iak najspieszniej za pierwszą okazją, Syn przybywszy do rogatek *Paryzkich* widzi *Dyliżans* iadący w iego strony, wsiada do Dyliżansu, i nazaiutrz wraca do Ojca ciesząc się że dopełnił rozkazu spiesznego powrotu za pierwszą okazją, lecz biedak zapomniał iż wróciwszy spieszno, wcale nieuskutecznił poleconego ważnego interesu. — w Zeszłym miesiącu w *Paryżu* zaprowadzono do więzienia młodzieńca, który wzniecał zaburzenia w teatrze, zamknięto go z innym przystojnym człowiekiem, w kilku rozmowach przekonał się iż miał wiele wiadomości i znał świat wielki. Zacóż WPan tu siedzisz (rzekł młodzieniec) czy także niespokojnie sprawowałeś się w teatrze? ah iakaż to niesprawiedliwość na tym świecie (odpowie kolega) uczciwego człowieka osadzili z łotrami, a zaco? oto nic więcej niebyło przeciw mnie iak tylko że rysowałem fałszywe Wexle.! — Nadpowietrzny wędrownik *Sadler* odbył szczęśliwie 29 podróży *Balonem*, teraz w *Anglji* 30ty raz puścił się, lecz upadł z balonem z znacznej wysokości, a chociaż iest bardzo pokaleczony, lecz żyć może. — w *Kopenhadze* znajduie się teraz Nauczyciel Greckiego ięzyka nazwiskiem *Luzynjan*, ma on dowody że pochodzi w prostej linji od dawnego Króla *Jerozolimskiego*. — Bardzo ciekawy wydarzył się przypadek niedawno w *Anglji*. Pewny Obywatel dostał wścieklizny, chociaż po najściślejszych badaniach okazało się że nigdy niebył przez wściekłe zwierze ukąszony. Dopiero później przekonano się że tenże z wielkiem natężeniem czytał dzieło Lekarskie o wszelkich symptomatach wścieklizny, a to na nim uczyniło tak nadzwyczajne wrażenie, że dostał wścieklizny.—Rząd *Grecki* cofnął rozkaz chwytania obcych okrętów maiących towary i własność *Turecką* i to w przód na tydzień nim ogłoszono wyrok rządu *Angielskiego* względem okrętów *Greckich*, przeto spodziewaią się że wyrok rządu *Angielskiego* cofnięty będzie.

Jedno z pism Londyńskich dowodzi potrzeby aby wolno było przy cle umiarkowanem wprowadzać do *Anglji* Wina zagraniczne, iżby przeto inne narody niemiały tej opinji że *Angliey* są tylko zakochani w *Gorzałce* i *Porterze*. — Koszta pogrzebu *Ludwika XVIII* wynosić maią 5 miljonów franków. Nieboszczyk od lat kilku cierpiał nieznośne rozmaite boleści, tak dalece że musiano mu odjąć niektóre części ciała, dziwią się Lekarze że i tyle przeżył. —

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Konstanty Witkowski Obyw: z Mławskiego. — Zarzycki Jan Oby: z Brzuski. — Woznicki Michał Radca z Woznik. — Zawadzki Józef Oby: — Marjanna Frykowa Dokto: z Kiiowa. — Staszewicz Grzegorz Burmistz z Radomia. — Korzeniewski Ignacy Oby: z Radomia. — Neubauer Stefan Obyw:

z Lipska. — Podoski Gabrjel Hrabia z Lipnowskiego. — Józef Borkowski Oby: z Płocka. — Malecki Jenerał z Augustowa. — Bielski Juljusz Oby: z Gu: Grodzień: — Bąckiewicz Oby: z Gu: Wileńskiej. — Jałowicki Eusta: Oby: z G. Podolskiej. — Jedliński Podsędek z Kutna. —

DONIESIENIA.

w Dniu 17 m. b. idąc aleią Jerozolimską od Nowego Swiata po lewej stronie, zgubiony został Krzyż Polski, srebrny, duży, dęty, z wstążką; znalazca raczy oddać do Drukarni Kurjera za nadgrodą rubli 2.

Pewna Osoba, posiadaiąca język polski, niemiecki i łaciński, znaiąca doskonale iurydykę tak pruską iako i polską, chce być umieszczoną w Warszawie za Pełnomocnika lub Rządcę pałacu. Ta osoba opatrzona w doskonałe dowody konduity, i kwalifikacji. Życzący raczy się zgłosić do W: Krykent Referenta i Rachmistrza Kommisji Wetwa Mazowie. przy ulicy Zakroczmskiej Nr 1835 w dziedzincu na 1em piętrze od przodu mieszkaiącego.

Balsam sławny Vetorinego.

Który od C. K. Akademji Lwowskiej Cesar: Rossyj: Kolegjum, Guberni Wołyńskiej. dla dobrych iego skutków do publicznej sprzedaży iest pozwolony; niemniej przez Juspekcją Jeneral: służby zdrowia Wojsk Polskich w Warsza: 1809 i 1811 roku z dokładnego przekonania oskutkach tego Balsamu, za poprzedzaiącemi doświadczeniami, na chorych w Lazaretach Warszawskich po tylu experymentach okazuiących skutek onego, Warsz:, Lubelskim i innych, być sprzedawanym za upoważnieniem Kom: Rządo: Spraw Wewnę: i Policji K. P. na mocy raportu i approbacji Rady ogólnej Lekarskiej Warszawskiej dozwolono. Niżej podpisany donosi iż Balsamu iego można dostać u JP. Sommere przy ulicy Długiej Nr 557 na przeciw Hotelu Niemiec Osoby życzące sobie nabyć ogółem lub częściowo Balsamu pod nazwiskiem Veteryniego, raczą się udać do składu ogólnego w Marywilu pod filarami Nr 1u Pana J. W. Storsberga, na przeciw Ratusza Głów. Flaszeczka Balsamu tego kosztuie Rubel 1 sre. — Paweł Vetorini.

Bilety na Ballady Stef. Witwickiego pod Nr 220 i 221 na liście u Autora zapisane, zgubione zostały, Dzieła tylko prenumeratorowi oddane będą.

Podaie się do Publicznej wiadomosci, iż Aukcja na przedmioty to iest Cegłę wypaloną, Dachowki i Cegłę surówkę na Czystem za Rogatkami Wolskiemi w Cegielni idąc na Czyste po prawej stronie będącej, w dniu 22 m. i r b. z południa o godzinie 2ej za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się.

Andrzej Tryllerowicz K.T.C.

Zawiadamiam niniejszym iż wskutek prawnego zaięcia we Wsi Chrzesne dopełnionego, odbywać się będzie w dniu 25 Października r.b. o godzinie 10 rano w mieście Jadowie na Targu publicznym, sprzedaż przez Licytacją, iakoto: Statków miedzianych, Cyny rozmaitej, Lichtarzy mosiężnych, Łyżek srebrnych, Pereł, Galonków i innych ruchomości, a to za gotowe liczyć się natychmiast maiące pieniądze.

(podpisano) Rostkowski K. P. S.

Niżej podpisany zamieszkały w Prusach w Fredau czyli w Sławkowie, 4 mil od granicy Polskiej, 2 mila za Działdowem, mam do sprzedania w każdym czasie Barany gatunku Hiszpańskiego, których za pomierną cenę dostać można. Meske.

Podaie się do Publicznej wiadomości, iż Aukcja na Effekta, iako to: Stół sosnowy, Szafki, Kantorek, Lustra, Landszafty, i t.p. w Warszawie przy ulicy Bugaj pod Nr 2597 w dniu 20 m. i r b. zrana o godzinie 9tej więcej daiącemu odbędzie się.

Andrzej Tryllerowicz K.T.C.

W dniu 20 m. i r b. o godzinie 10 zrana w Warszawie przy ulicy Leśno w domu pod Nrem 719 na pierwszem piętrze od tyłu, sprzedawane będą przez Publiczną Licytacją, Łóżka, Kanapa, Krzesła, Komoda, Kufry, Obrazy, Kopersztychy, Landszafty i inne effekta, za gotowe pieniądze. —

Erazm Żembrowski Komornik.

w Zakładzie Przędzarń Józefa Paschalisa i Ludwika Bernhard w Lipkowie, dostać można wszelkiego rodzaiu Przędzy bawełnianej na tkaniny, iakoteż knotów do świec w paczkach po 5 i 6 funtów. Te same artykuły, dla wygody kupuiących, znajduią się na składzie u JP. Litkie przeciwko Ratusza Głównego pod nowemi filarami. Ktoby zaś sobie życzył mieć ieszcze innego rodzaiu przędze, tudzież nici bawełniane 2, 3 lub 4 drutowe, bielone na pończochy, raczy ie na piśmie zamówić, a w przeciągu dwóch tygodni wygotowane odbierze.

Właściciel Wsi wartuiącej 50,000 Talarów, w Wo iewo: Mazowieckiem, oraz Kamienicy tu w Warszawie w Starem Mieście wartuiącej 4,000 Talar:, potrzebuie zaciągnąć na czystą pierwszą hypotekę 10,000 Talarów, albo też życzy sobie wnijść w umowę o sprzedaż Kamienicy, wiadomość w Drukarni Kurjera.

Teatr. Jutro niema widowiska.